

המכללה ל

שם הקורס

מנחה

חינוך לאומנות מבוסס התנסות מעשית

מגיש:

תאריך:

• כמוסכם וכידוע יש להשתמש בקובץ זה למטרות סיוע והעשרה בלבד.

עבודת הדוגמה בלבד

תוכן

מבוא 1	3
סקירת הספרות שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	
שיטת המחקר 2	3
דיון שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	
סיכום שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	
מקורות	11

עבודתה לדוגמה בלבד

מבוא

עבודה סמינריונית זו עוסקת בנושא של חינוך והוראה האמנות מבוססת על התנסות מעשית בבית ספר יסודי, בהתמקדות בנושא "חיות וניירות באמנות" ובמיוחד השימוש בנייר ממוחזר. *לימדתי כיתה "ב" מורכבת מ-12 ילדים בקבוצה. כל השיעורים היו בחדר האמנות של הבית הספר. בחרתי בנושא זה לאור התאמתו לגיל הרך, חשיבותו החינוכית והאומנותית וכן ההנאה שהוא יכול לאפשר לתלמידים. על ערכו החינוכי של הנושא כפי שאני מאמינה בו ארחיב בפרק הרציונל הפדגוגי, ואילו על חשיבות הנושא מבחינה אומנותית ארחיב בפרק הנושא האומנותי.

חלק ראשון- מידע, תיאוריה, דיון

פרק הנושא האמנותי

- כתיבה לפי דף הנחיות מהמרצה על חקר נושא (כתיבה כדיון ולא בנקודות)
- הצגת הנושא באופן כללי- כיצד מתבטא הנושא בעולם האמנות, לפחות כתיבת 1 עמוד
- לפחות 3 אומניות/ים
- לפחות כתיבת חצי עמוד על כל אמן/אמנית
- לפחות 9 יצירות רלוונטיות (עדיף 3 יצירות לכל אמן/אמנית)
- כל יצירה להכניס צילום וגם קישור למקור ממנו נלקח הצילום
- לכל יצירה לכתוב את פרטי היצירה-כותרת, שנה, מדיה/חומר, גודל.

פרק רציונל פדגוגי

את הרציונל הפדגוגי העולה מתוך עיסוק בטבע, בחיות ובחומרים ממוחזרים ארצה לייחס לשלושה מטרות פדגוגיות: הקניית ידע סביבתי, הקניית ערכים סביבתיים ויצירת מחויבות מצד התלמידים לשמירה על הטבע ועל הסביבה. אלו הן מטרות חשובות בעיני מפני שלדעתי כאשר ערכים פרו סביבתיים משולבים בחיי התלמידים כבר בגיל צעיר, ניתן יהיה להפוך אותם חלק מהשגרה האישית והמשפחתית, ומושגים חשובים כמו מחזור או ניצול של חומרים שונים לצרכים אומנותיים יהפכו להיות חלק בלתי נפרד מדרך המחשבה של התלמידים.

כמו כן, הבחירה להתמקד בתכנים פרו סביבתיים בגני הילדים נובעת מכך שלדעתי יש ערך רב להקניית תוכן פדגוגי ותוכנית לימודים מוסדרת בגיל הרך, שכן אלו מקדמים לא רק את התוכן עצמו, אלא גם את היכולות הקוגניטיביות, השפתיות והחברתיות של הילדים (וולנסקי, סלע ואשר, 2015). שנית, דווקא הבחירה בידע ובערכים פרו סביבתיים עשויים להיות דרך מרכזית להובלת

שינוי בחברה כולה, מאחר והידע הסביבתי מדגיש בעיקר את הערך החברתי שיש לסביבה, את התפקידים שיש לסביבה ואת האיזון העדין שנדרש על מנת לשמור עליו (זרדז וסלע שפיר, 2017).

ערכים אלו מתחברים באופן ישיר לאמונה אקטיביסטית בדבר הצורך להניע פעולה. כאמור, כיום, ישנם חוקרים המרחיבים את מושג הידע הסביבתי למושג אוריינות סביבתי, כאשר הטענה בהקשר הזה היא שמודעות סביבתית ומיומנויות למידה, בנוסף לידיע סביבתי, מאפשרים לאלה המחזיקים בידיע סביבתי לפעול ולהשתתף בפתרון בעיות סביבתיות. כמו כן, לערכים אלו יש ערך ייחודי – קוגניטיבי חברתי ומוטורי עבור הגיל הרך, ולכן ראוי לקדמו (Fjortoft, 2001). גם הידע שלי בנושא והחשיבות של ערכים אלו בעיני הם חלק מהאופן שבו אני חוויתי את בית הספר, כמקום שבו אפשר לצור יש מאין – לקחת בקבוקים ריקים או חומרים אחרים שעל פניו נראים חסרי יופי או חסרי מטרה לאחר שהסתיים השימוש בהם, אבל באמצעות עבודה חדשנית, יצירתית ומשמעותית עם אותם החומרים ניתן להפוך אותם למשהו אחר לחלוטין ולמעשה להציל אותם מסיום חייהם. כך הגדירה זאת בצעירותי המורה שלי לאומנות, בעת שהסבירה מדוע נרצה להשתמש דווקא בחומרים האלה ולא באחרים.

כדי להבין את המטרה של ידע סביבתי, ניתן לראות כי ידע סביבתי מוגדר על ידי זרדז וסלע שפיר (2017) בתור היכולת לתפוס ולפרש מערכות סביבתיות, תוך ניסיון לנקוט בפעולה המתאימה לשמור, לשקם או לשפר מערכות אלו. כמו כן, ניתן להגדיר את הידע הסביבתי גם כחלק ממושג רחב יותר של אוריינות סביבתית, הכולל ידע, עמדות, מיומנויות והתנהגות (Fjortoft, 2001). במקרה הזה, ברכיב הידע הכוונה היא להבנה של מגוון רחב של מושגים סביבתיים, בעיות וסוגיות לדוגמא, ידע על מערכות כדור הארץ, מערכות פיזיות ואקולוגיות ועל הקשרים וההשפעה בין מערכות אלה לבין מערכות חברתיות, פוליטיות, כלכליות ותרבותיות. ידע זה ישמש את האדם על מנת לשמור על איכות הסביבה. ידע בסיסי והבנה של בעיות כמו גידול אוכלוסייה, שימוש יתר במשאבים טבעיים ואנרגיה, השימוש בקרקע, אובדן המגוון הביולוגי וכן הידרדרות המערכת האקולוגית ברמה המקומית, האזורית והגלובלית.

המטרה של הקניית הידע הסביבתי מורכבת גם מהידע וההבנה של מגוון רחב של מושגים, בעיות וסוגיות סביבתיות, הערכה קוגניטיבית ורגשית, אסטרטגיות התנהגויות המתאימות ליישם ידע והבנה על מנת לקבל החלטות יעילות במגוון של הקשרים סביבתיים. מכאן ניתן להבין שמדובר בארבעה מרכיבים הקשורים זה לזה: ידע, מודעות, מיומנויות והתנהגות אחראית לסביבה. על כן, מידת הידע הסביבתי תלויה בשילוב של כל הרכיבים יחד. מידת האוריינות הסביבתית משתקפת

במידת הקשר בין האדם לסביבה בעת שהוא נעזר בכל הכישורים והידע המגדירים אוריינות סביבתית אופרציונלית (וולנסקי, סלע ואשר, 2015).

לצד הידע הסביבתי, ניתן להתייחס למטרה נוספת של הקניית ערכים סביבתיים, המהווים כאל מצבים שונים של שיפוט ערכי, המכריע לטובת הטבע – בשורה של סוגיות יום יומיות הרלוונטיות לחייו של כל תלמיד וכל בוגר. מצד אחד, ערך תועלתני יראה בטבע כזה העומד לרשותו ולשימוש של האדם וצרכיו, בעוד שלעומת זאת – ערכים סביבתיים יותר יכבדו את הטבע, ויבקשו לשמור עליו כמשאב ציבורי ופתוח יותר (Fjortoft, 2001). באשר לערכים סביבתיים בישראל, הרי שממצאי מחקר שעסק בתחום העלה כי הציבור הישראלי מחזיק בעמדות סותרות ולא עקיבות ביחס לסביבה. מצד אחד הם נוטים להסכים שכמעט כל פעולה בחיים המודרניים פוגעת בסביבה, אבל אינם חושבים שנוזק זה נובע מקדמה כלכלית, ואף אינם מכירים בקונפליקטים שבין שימור הסביבה להתפתחות כלכלית.

כמו כן, הציבור מעדיף לקדם את המדע על פני שימור הסביבה. הציבור מכיר אפוא בסכנה אפשרית לסביבה מצדם של מקורות מגוונים, הם מוכנים לשלם מכספם למען הגנה על הסביבה, אבל במחיר של הורדת רמת החיים או של העלאת מיסים. הם מדווחים על רמות נמוכות של התנהגות ידידותית לסביבה: כעשירית מהמדגם מעורבים בפעילות כלשהי הקשורה לאקטיביזם סביבתי, חברתי, או פוליטי. כמחצית מהמשתתפים טוענים שאין להם אפשרויות למחזור אשפה וכרבע כלל אינם ממחזרים חומרים (נאמן אברמוביץ', 2006). היעדר הערכים האלה עשויים להיות רציונאל נוסף לבחירה דווקא בנושא זה במסגרת המחקר.

בפרט ביחס למקרה הישראלי, ניתן להתייחס לסקירת מחקרים שמציגה סלעי שפי וזרדו (2017), כאשר הם בוחנים את האוריינות הסביבתית במקרה הישראלי גם הם מוצאים מראה שאי אפשר להצביע על קשר ברור בין ידע ועמדות לבין ההתנהגות בפועל, ואף לא ניתן להצביע על קידום אקטיבי משמעותי של ערכים פרו סביבתיים בישראל וההנחה היא כי חינוך סביבתי יכול לתת מענה בהקשר הזה. חינוך סביבתי פירושו ניסיון להקנות לדור הצעיר הן את הידע והן את הערכים המתוארים לעיל. הלכה למעשה, ניתן להבין כי מצד אחד, אין הכרח שידע וערכים סביבתיים ירכשו בעת ובעונה אחד, ובהחלט יכולים להיות מצבים בהם אדם או תלמידים מחזיקים בידע סביבתי אך לא פועלים באופן ערכי על מנת לשמור על הסביבה – או להפך. יחד עם זאת, למרות האפשרות התיאורטית להבדלים בין הדברים, הרי שבפועל בדרך כלל יחד עם הידע על הסביבה עולה גם ההבנה

שיש לשמר אותה ולפעול באופן אקטיבי על מנת לאפשר גם לדורות הבאים ליהנות מיתרונות הטבע והמרחב הציבורי המשותף.

מאחר והחינוך הסביבתי משלב גם הוא בפועל בין ידע וערכים סביבתיים, הרי שהוא כשלעצמו מהווה נקודת ממשק חשובה בין שני הנושאים. על פי הספרות, את החינוך הסביבתי ניתן להגדיר כחינוך שמתרחש בסביבה, לימוד על הסביבה ולמענה ואת החשיבה שיש בהנחלתו כבר בגיל הרך (נאמן-אברמוביץ', א. 2006). הסיבות שבגינן ניתן להנחיל את הערכים הידע והמחויבות הסביבתית דווקא דרך שיעורי האומנות תידון מסגרת החלק הבא.

א- ב- גישה בחינוך לאמנות

הסיבה לעסוק בערכים פרו סביבתיים דווקא באומנות נובעת מהאופן שבו הפיסול והעיצוב באמצעות מוצרים שלכאורה סיימו את חייהם עשוי ללמד על שינויים ותמורות בהגדרת האומנות. על כן, המטרה הראשונה בהקשר הזה היא להרחיב את הגדרת האומנות מנקודת מבטם של התלמידים ולאפשר להם לצור מכך דבר שעולה על רוחם, ולא רק באמצעות מסורתיים. לאורך ההיסטוריה חלו שינויים מהותיים ביכול להגדיר מהי בכלל אומנות. בהקשר זה, ברצוני להבהיר כי הדגש הוא על שרטוט הגבולות, אם קיימים בכלל, בין ההגדרות הקלאסיות השונות שמלוות את הפילוסופיה והסוציולוגיה של האמנות במאות השנים האחרונות. לזיכור על הגדרת האומנות יש שני צדדים עיקריים.

ישנה תפיסה לפיה שהיפה הוא אובייקטיבי – עובדה טבעית אשר נתפסת אצל הצופה באמצעות החושים. כנציג מובהק של תפיסה זאת ניתן להביא את קאנט, אשר הציג בעבודותיו עמדה לפיה היפה הוא הנשגב, כזה שאינו כולל אינטרסים, אינו נמצא בשימוש יום יום וכזה שקל להבחין בו על סמך החושים, כאשר כל אדם שיעמוד מול יופי יידע לזהות מתי הוא מתקיים ומתי לא. על בסיס תכונות אלו באומנות צורך מהותי לשם השגת תהליך הקדמה, משום שהיופי הזה מאפשר לפרטים להרהר על מצבם ולכן היא משחררת את האדם. יחד עם זאת, לצד תפיסה זו ניתן גם לומר כי יופי איננו סוגיה אובייקטיבית, אלא סוגיה סובייקטיבית, שהביטויים שלה שונים מאדם לאדם, וכך גם צריכתה (Cobden-Sanderson, 2010). על כן, גם אני מעוניינת לאפשר לתלמידים להשתחרר מתפיסות אובייקטיבית של עולם האומנות, ולהכניס את האפשרות לראות בעולמות תוכן רבים חלק בלתי נפרד מהשדה האומנותי.

בהקשר הזה המטרה השנייה היא להרחיב את השיח סביב אומנות. פוקו לעומת זאת, ינסה להסביר את המשמעות של האומנות דרך המושג "שיח", שפירושו הוא מעין מערכת של חשיבה מוכתבת מראש, שמכוונת ומעצבת את התודעה הפרטית של פרטים בחברה. השיח, בהקשר הזה, נתפס כמסגרת תודעתית או כסכמה קוגניטיבית, שהיא איננה בהכרח קבועה, והיא יכולה להשתנות עם התרבות והחברה לאורך הזמן. הסכמה הקוגניטיבית של השיח כוללת לשון ושפה, חלוקה מובנית לקטגוריות אפשרויות, ערכים, נורמות ומוסכמות, שיחדיו יוצרים את הגבולות שבמסגרתם ניתן לדון בנושא מסוים (מילס, 2005). על כן, ככל שאצליח להפוך יותר מיצגים ועשייה אומנותית לחלק מהשיח האומנותי, כך התלמידים בעצמם יוכלו לאמץ גישות דומות.

המטרה השלישית של עיסוק בטבע במסגרת האומנות היא יצירת חיבור ועוררות יצירתיות כפי שבא לידי ביטוי בהשקפתו של פיליפ אוטו רונגה. לפיו, הטבע, "מעורר" את האמן. האומנות, על פי גישה זו מעוררת את הצורך של האמן להשליך תחושותיו על הנוף, הטבע, היקום ואופן כזה להפוך את התחושות הללו ל"משמעות". שלינג, הנתפס כמי שמייצג את "רוח הרומנטיקה", טען כי אמנות הינה התחום בו אני והעולם, מציאות ואידיאל, מודע ושאינו מודע, מופיעים בהרמוניה מושלמת. האמנות, אם כך, הינה יצירה מודעת של האדם, אך בסופו של עניין, הינה תוצר של הטבע אשר עושה זאת באופן שאינו מודע כולו (צוקרמן, 1996). על כן, ככל שצעירים ילמדו את הקשר בין אומנות לטבע, ואת האפשרות להשמש בטבע – בחיות או במיצגים אחרים לצורך יצירתיות, כך הם יוכלו לבטא את עצמם בצורות רחבות ומכוונות יותר.

יש לציין כי תהליכים אלו מתאימים יותר לקולות הפוכים לתפיסה שהציג קאנט ורואה באומנות וביופי כנושאים אובייקטיביים נטולים מעורבות פוליטית וחברתית, ולכן מטרה נוספת – הרביעית במספרה - היא לאפשר לילדים לעסוק בנושאים "אוהבים", אשר ניתן להתחבר אליהם בקלות, מבלי שהדבר יעורר מטענים תרבותיים או אחרים, כאשר כפי נראה בהמשך, המסגרת החינוכית שבה נעשתה העבודה היא מסגרת רב תרבותית. במטרה החמישית של העבודה היא לאפשר לתלמידים לחשוב גם על האומנות, להעריך אותה, לזהות מתי היא מתקיימת ולהבין את משמעותיה (מילס, 2005) במפגשים היום יומיים שלהם. מבחינתי, אחת החוויות הכי משמעותיות שהיו לי כאומנית היא ההבנה שניתן לעשות הכל מכל דבר, ומה שלאחד נראה כמו זבל, לי נראה כאמצעי לייצור אומנות. לכן, המטרה שלי היא להעביר את התחושה הזאת לתלמידים ולאפשר להם להיות יוצרים חסרי גבולות וחסרי פחד, בכל הנוגע לחומרים שבהם הם עושים שימוש.

פרק מאפיינים של ההתפתחות הילדים

א- התפתחות פסיכולוגית וקוגניטיבית

על פי התיאוריה הקוגניטיבית, מגיל הרך עד גיל תשע לערך הילד לומד לקבל חוקים וסמכויות חיצוניות. תיאוריה זו המתייחסת למידת ההבנה להתפתחות השכלית, לכישורי שפה, יכולת קוגניטיבית לבחון בו זמנית שני היבטים של מאורע מסוים, והקשר בין סיבה לתוצאה (טל, 2003). על פי המודל הביהביוריסטי ההתנהגותי היא תוצר של חשיפה לגירויים הגורמת לשינוי ומביאה את האדם לידי גירוי ותגובה. פיאזיה (1972), הוסיף למשוואה את האורגניזם, האדם (O) - מאפייניו, משמע: גילו ושלבי התפתחותו. (גירוי-אורגניזם-תגובה) S-O-R אשר יביאו את השינוי בהתנהגות. פוירשטיין (1988), הוסיף לסכמה את המתווך (H) אשר מתערב בשלב הגירוי ובשלב לפני התגובה. הווה אומר שתפקידו של המתווך Mediating Agent הוא לחשוף את הגירוי למקבל התיווך בצורה מבוקרת, ולעזור לו להפיק מן הגירוי את המרב והמיטב S-H-O-H-R.

הנחת יסוד היא שניתן ניתן לפתח ולקדם את האינטליגנציה של כל אדם בכל גיל ובכל רמה. בהתאם להנחות אלה, ניתן להסיק כי הילד בגיל הרך נתון לתיוכו של המתווך ההורה, המטפלת והגננת לטוב או לרע לכן אנו המתווכים צריכים לפעול להתנהג לשמש מודל התנהגותי, לחנך ולהדריך בצורה מושכלת ואחראית. פוירשטיין (1988) הדגיש במיוחד את נושא התיווך והראה כי הוא רב מעלה לעיצוב והבנת דפוס התנהגות. מה שחשוב לתווך לילד חינוך לדיפרנציציה ולאנדיבידואליזציה. הווה אומר מגיל הרך לחנך לגבולות מרחב פיזי וחשיבתי, המטרה לקבע את הגבולות הפרטיים של הילד, מהמרחבים והגבולות של האחר.

לעומתו, במסגרת הגישה הביהביוריסטית, סקינר (Skinner, 2014) הגדיש את חשיבותם של חיזוקים ועונשים - כמעצבי התנהגות. סקינר, המציג את הגישה האופרנטית, שהאורגניזם הוא השולט בסביבה ומפעיל אותה במטרה להשיג את מבוקשו. במקביל הוא נשלט על ידי הסביבה בהתאם לחיזוקים או העונשים שהוא מקבל בתגובה. כך, הוא אימץ את "חוק - התוצאה" שאומר: חיזוקים ועונשים הם מעצבים התנהגות והלמידה היא פונקציה של תוצאות של התנהגות, קרי תגמול חיובי או שלילי. לכן עלינו המחנכים וההורים לפקח ולשלוט באופן מושכל בחלוקת חיזוקים כדי לא להשאיר את השליטה לחיזוקים סביבתיים אקראיים. גם את עמדות אלו כאמור, ניתן ליישם בלימודי האומנות, כפי שאציע במסגרת החלק הבא.

ב- התפתחות אמנותית

אחת הדרכים לקשור בין ההתפתחות של תלמידים ליכולות האומנותיות שלהם מתווכת באמצעות המונח "מפות קוגניטיביות" או "סביבה קוגניטיביות" (פורטוגלי, 2014). פירוש המונחים הללו הם ראשית, צילום תמונה חזותית על ידי העין, יצירת מפה קוגניטיבית במוחו של האדם ובעקבות כך האדם פועל ונע במרחב הציבורי הסביבתי ושנית, לפי פורטוגלי, התפיסה המרחבית מתפתחת בסביבות גיל 6-7 והיא איננה אובייקטיבית, אלא בהקשר ליכולות הגופניות שלנו במרחב ואפשרויות הפעולה שלנו, באופן סובייקטיבי, ולא רק אינפורמציה שהמוח קורא אלא גם מרגיש את היכולת החיבור בין הגוף למוח, בתופעה המכונה "איפשר" (Afordeth) ומהווה את מערכת היחסים בין המבנה הפיזי של הסביבה לבין המחשבה שלנו.

- מידע ממקורות רלוונטיים ומקצועיים
 - לתאר 2 דוגמאות מתלמידים שלימדת בהתנסות
- כיצד מאפייני הגיל השפיעו על התכנון ועל ההוראה שלך. ג- סיכום- חצי עמוד:

1. פרק תאור מסגרת ביניים, והתלמידים, שעורי האמנות, חדר האמנות (מה מאפיין, מה התנאים, וצילומים)

- כתיבת הפרק על פי דף הנחיות מהמרצה, אך כדיון ולא בנקודות- מידע אורך 1 עמוד.
- צירוף לפחות 2 צילומים מבית הספר- הכיתה, חלל תערוכות וכדומה.

חלק שני- ההתנסות כבסיס ללמידה- תכנון, תעוד, ניתוח ותובנות

פרק תכנון מערך השעורים- יחידת הלימוד

- הרצף-הסבר ושיקולים- חצי עמוד (מדוע דווקא רצף כזה? מה ההיגיון שבו? מה הקשר בין השעורים?)
- טבלת כל 4-5 השעורים- יחידת לימוד אחת (לפי דף תכנון מערך שיעור מהמרצה)

פרק תעוד השעורים בפועל רפלקציה ומסקנות (פרק ההוראה)

- בהירות, ודיוק בתיעוד- לפי דף המנחה של תצפית ממוקדת
- שמות תלמידים ומורים- רק את ראשונה- לשם שמירה על פרטיות התלמידים וצוות בית הספר.
- (לא חובה- כל שיעור כולל 2-3 צילומים מהשיעור- שיח שלך עם תלמידים, פתיחת שיעור, אמצעי המחשה) וכדומה.
- חובה- צילום 5 עבודות ילדים לכל שיעור.
- חובה- לכל עבודה של תלמיד/ה לכתוב משפט אחד על מה למדת מהעבודה על התלמיד/ה שלך, לפי דף הנחיות המרצה
- ברפלקציה ומסקנות- מאד חשוב לפרט כמה שיותר תובנות ומסקנות. לפי דף הנחיות המרצה. זה החלק החשוב ביותר שמצביע על למידה שלך.

- **שעור 1-1**
 - תכנון- (רק נושא ומטרות)
 - תיעוד כתוב
 - צילומים והתייחסות בנפרד לכל 5 עבודות תלמידים
 - רפלקציה ומסקנות
- **שעור 2-2**
 - תכנון (רק נושא ומטרות)
 - תיעוד כתוב
 - צילומים והתייחסות בנפרד לכל 5 עבודות תלמידים
 - רפלקציה ומסקנות
- **שעור 3-3**
 - תכנון (רק נושא ומטרות)
 - תיעוד כתוב
 - צילומים והתייחסות בנפרד לכל 5 עבודות תלמידים
 - רפלקציה ומסקנות
- **שעור 4-4**
 - תכנון (רק נושא ומטרות)
 - תיעוד כתוב
 - צילומים והתייחסות בנפרד לכל 5 עבודות תלמידים
 - רפלקציה ומסקנות
- **שעור 5-5**
 - תכנון (רק נושא ומטרות)
 - תיעוד כתוב
 - צילומים והתייחסות בנפרד לכל 5 עבודות תלמידים
 - רפלקציה ומסקנות

פרק רפלקציה מסכמת

- כתיבה בראיה כוללת**, (ולא משבוע לשבוע), **מה בעצם למדתי לפי נושאים ולא לפי רצף שיעורים.**
 - לפחות 2 עמודים**
 - כתיבה לפי דפי הנחיה מהמרצה** (דף הנחיות של רפלקציה מסכמת, ודף הנחיות של סיכום תובנות)
- נושאי חובה:

- על התלמידים, מה למדו, איך למדו, על תהליך שעברו
 - על עצמי כאדם, על עצמי כמורה לאמנות, הלמידה וההתפתחות שלי
 - על הוראת אמנות (למשל: תכנון, ביצוע, הנחיה קבוצתית, הנחיה אישית, תהליך, חקשר/אי קשר בין התיאוריות להוראה בפועל, יחידת לימוד, בין תחומיות, יצירות אמנות, התייחסות לעבודות ילד ועוד)
- נושאים אחרים לבחירה- לפי מה שמשמעותי לך- למשל:

על חינוך (יחסי מבוגר ילד, ניהול שיעור, יצירת כבוד, ערכים); על הנושא האמנותי שבחרתי;

על עבודה במערכת בית ספרית, וכל דבר שהוא משמעותי ללמידה שלך

מקורות

- וולנסקי, ע., סלע, א., ואשר, א., (2015) מדיניות הגיל הרך – סקירה משווה, משרד החינוך, לשכת המדען הראשי.
- זרדז' נ' וסלע שפי ר' (2017). הטמעת החינוך הסביבתי בבתי הספר ושאלת יישומה של אידאולוגיית הצד הסביבתי- נקודת מבט של עובדי הוראה. סוציולוגיה ישראלית, יח (2).
- מילס, שרה. 2005 [2003]. הפרקים "כוח ומוסדות" (ע' 53-76), "כוח/ידע" (93-108) בספר *מישל פוקו*. תל-אביב: רסלינג.
- נאמן-אברמוביץ, א. (2006). בסיסים חברתיים של דאגה לסביבה והתנהגות סביבתית בישראל.. מגמות מד, 4 (תשסז) 736-758.
- פירשטיין, ר. (1988). *תורת הלמידה המתנווכת*. משרד הבטחון, תל אביב.
- פורטוגלי, י. (2012). *עיצוב סביבה קוגניטיבית*. בית הספר ללימודי הסביבה, אוניברסיטת תל אביב.
- פיאז'ה, ז. (1972). *שש מסות על ההתפתחות הנפשית*. ספרית פועלים, מרחביה. עמ' 16-9, 93-98.
- צוקרמן, מ. (1996). פרקים בסוציולוגיה של האמנות, תל-אביב: מטכ"ל/קצין חינוך ראשי/גלי צה"ל, משרד הבטחון-ההוצאה לאור, עמ' 144-159.
- Cobden-Sanderson, T. J. (2010). *The Arts and Crafts Movement*. Quality Classics.
- Fjortoft, I. (2001). The natural environment as a playground for children: The impact of outdoor play activities in pre-primary school children. *Early childhood education journal*, 29(2), 111-117.
- Skinner, B. F. (2014). *Verbal behavior*. BF Skinner Foundation.

נספחים

שיעור מס' 1

תיעוד שלי שיעור שלימדתי (שיעור של לוראן) – תאריך 11-05-2022 שיעור : יצירת

חיות באמנות מקרטון ביצים .

שיעור חדש עם תוכנית חדשה עם התמקדות בנושא חיות ופסל , בפתיחת השיעור התחלתי בשאלות מי אוהב חיות ? איזה חיות אתם אוהבים ? מי יש לו חיות בבית ? איזה חיה יש לכם ? שאלתי אותם מה אנחנו הולכים לעשות מקרטון ביצים ?

כולם שיתפו אותי פעולה חלק גדול יש להם חיתולים בבית ואחד ענה לי יש לי שני כלבים , אחרי הדיון התחלתי לראות להם צילומים של חיות שונות , חיות בר , חיות בית , חרקים , ציפורים , חיות ים , וביקשתי מכל אחד שיחשוב איזה חיה מעניין אותו כדי לפסל אותו , הראיתי כמה צילומים , היה לי כמה ילדים שביקשו ממני עוד ועוד צילומים התחלתי לחפש בגוגל ולהראות להם את מה שהם רוצים לראות ואז חילקתי להם את הציוד על השולחן :

-קרטון ביצים

-מספרים

-צבעי גואש

-צבעי פנדה

- מכחולים

-צלחות

- דבק

-נייר בריסטול צבעוני

אחרי שחילקתי את הציוד התחלתי להסביר להם על התרגיל המעשי :

הסברתי להם שהתרגיל הוא לעשות חייה הכי אוהבים , מקרטון ביצים , שצריך לחתוך את המרובעים של הקרטון ביצים לצבוע אותם בצבעי גואש , או בצבעי פנדה , ואז לעשות מהם דמות חיות .

כל הזמן היית עוברת בין התלמידים לעזור ולראות ולשאול איזה חייה אתם עושים ובאיזה צבעים אתם צובעים .

בית ספר תלמידי

תיק עבודות לכל התלמידים

ארגון בלב

עתי : תלמיד שקשה לו להתרכז, כל הזמן היה מערבב צבעים ומפריע לכיתה, שפך את המים על החברה שיושבת לידו, לא נתן לי לצלם אותו ולא המשיך לעשות את העבודה שלו. בתחילת השיעור היה מתנהג יפה אחר מכן לא יודעת מה קרה לא.

תומס : ניכר שתפס את הרעיון, יש חשיבה ודמיון לצייר דימוי מעניין. עבודה שלו מראה הבנתו למטרת השיעור, ילד שקט, חכם, עצמאי, משתף פעולה, מרוכז, הספיק לעשות כמה חיות.

מוחמד :

ילד שקט , חכם , עבד לבד , הספיק לעשות ארבע חיות .

מוחמד : תלמיד שקשה לו לשבת בלי להפריע , שאלתי אותו איזה חיה אתה הולך לעשות אמר לי אני לא יודיע אמרת לו תחשוב טוב , או שתעשה הכלב שלכה , אמר לי לא יודיע , אמרתי לו אז תתחיל לצבוע ואז זה יעזור לך לבחור והתחיל לעבוד .

הספיק לעשות שתי חיות .

מוחמד: עבד בצורה עצמאית. היה מאוד מרוכז ונכנס לעולמו הפנימי בזמן העבודה. תלמיד יצרתי, תלמיד שקט, עזר לי מאוד לנקות את הכיתה יחד עם התלמידים .

אריאם : חמודה ושקטה , מתעניינת ללמוד ולצבור ידע ולכן פותחת את הראש, מקשיבה ורואה ומנסה להיות יצרנית. הספיקה לעשות שתי חיות .

שחר: קשובה ומאוד מרוכזת בכל מהלך השיעור , היא יודעת מה היא רוצה לעשות ואיך לעשות. השתמשה בצבעי גואש בצורה מאוד יפה.

יובתן : ילד חכם , עצמאי , שקט , תמיד משתף פעולה , הוא היה פעיל
בשיעור ומשתף פעולה.

מירא : זו הפעם הראשונה שאני רואה אותה כל פעם היא לא נוכחת ,
שקטה , כל הזמן הייתה נעזרת בי , הייתה מבקשת ממני צבעים , הספיקה
לעשות שתי חיות .

סופיה : תלמידה חרוצה, אוהבת שיעור אמנות , כל הזמן מייצרת לא מפסיקה , יש לה ראש.

ניתוח השיעור רפלקטיבי

A. מה הגורמים שהשפיעו עלי? איזה גורמים עזרו לי? ואיזה גורמים הקשו עלי? מדוע?

התמונות של החיות עזרו לתלמידים לבחור מה הם רוצים לעשות

B. מה הגורמים שהשפיעו על התלמידים שלי- איזה עזרו להם? ואיזה הקשו עליהם? מדוע?

הגורמים שהשפיעו על התלמידים הם החיות , ראיתי כמה הם אוהבים חיות וחלק גדול מהם יש להם חיות בית ולכן הם התלהבו לדבר על חיות .

C. דבר אחד ששימח אותי, ובזכות מה?
שמחתי מאוד שהתלמידים התלהבו לעבוד בקרטון ביצים וליצור פסל ואהבו לעבוד בצבעי גואש , ראיתי אותם איך נהנים בתרגיל , ויש תלמידים שהספיקו לעשות בין שתיים לארבע חיות .

D. דבר אחד שהדאיג אותי ומדוע?
הההה אני חייבת לשתף את הדבר שהדאיג אותי , הדבר שהדאיג אותי הלכלוך שהיה לתלמידים התלמידים נהנו מאוד לשחק בידיים ולשים את צבעו גואש.

מסקנות משיעור זה

A. מה למדתי משיעור זה עלי?
למדי שאני יכולה תמיד לתת עוד ועוד לתלמידים החמודים , ומה שמעניין אותי באמת זה יהיה גם מעניין לתלמידים שאני מלמדת.

B. מה למדתי משיעור זה על התלמידים שלי?
למדתי בשיעור שלי על התלמידים שהם החלק היצירתי שנמצא בהם.

C. מה למדתי משיעור זה על הנושא של השיעור?

קודם כל הנושא הוא מאוד מעניין לתלמידים בגיל הזה, נושא חיות זה נושא יעניין את התלמידים כי הם אוהבים חיות במיוחד חיתולים וכלבים .

D. מה למדתי משיעור זה על הוראת אמנות?
שהאמנות היא אמצעי לפיתוח החשיבה.

E. מה ניתן לראות שהתלמידים למדו? כיצד ניתן לראות זאת?
העניין של התלמידים בחומר הנלמד כאשר התלמידים לוקחים על עצמם מידה מסוימת של אחריות ללמידה, והדבר מוביל לעלייה ברמת הביטחון העצמי שלהם, ועמה עולים רמת הישגיהם, המוטיבציה ללמידה ויעילות הלמידה).

שיעור מס' 2

תיעוד שלי שיעור שלימדתי (שיעור של לוראן) – 18/5 של פורטרטים (דיוקנאות
, פיסול ותבליט מקרטון, עם קופסאות ביצים+ מצגת עבודות של הילדים ב 18/5

לפני תחילת השיעור נכנסתי לכיתה סידרתי את השולחנות והכיסאות הכנתי את החומר שרוצה להעביר על המחשב והפעלתי המקרן , אחר מכן הלכתי לכיתה של התלמידים לאסוף אותם וחזרנו לכיתה האמנות , התחיל הזמן להתחיל בשיעור לפני הכל אמרתי לתלמידים שלום לכם , سلام עליכם , וישר ביקשתי משני תלמידים שתמיד מפריעים לי בכיתה ביקשתי מהם לעזור לי לחלק את הציוד לילדים כדי להעסיק אותם , אמרתי להם על הנושא של השיעור שלנו , השיעור שלנו דיוקנאות פיסול ותבליט מקרטון עם קופסאות ביצים , שאלתי את התלמידים מי יודיע מה זה מילת דיוקן , התחלתי לשמוע תשובות מהתלמידים בסוף אף אחד לא ענה לי נכון עזרתי בתמונת דיוקן ששמתי להם על המקרן שאלתי אותם מה אתם רואים , איזה חלק מהגוף אתם רואים , אמרתי להם תסתכלו עלי החלק העליון שלי מה הוא ענו לי זה ראש ופנים אמרתי להם אז זה נכרה לו דיוקן מובן אמרו לי כן .

אחר מכן ביקשתי מכל תלמידים לבחור חיה שהוא אוהב כמו שעשינו בשיעור הקודם , אמרתי להם זזות הבחירה שלכם לבחור חיה שאתם רוצים ואוהבים , אחר מכן אמרתי לתלמידים תסתכלו עלי כי עשיתי לכם דוגמה(הכנתי לכם) מאוד יפה לראות לכם , תגידו לי מה דעתכם , האם זה מגניב , האם זה יפה ? רוצה לשמוע מה דעתכם ?

אחר מכן שאלתי אותם מה אתם רואים ?

האם זה דיוקן ?

איזה חיה אתם רואים ?

יש קרטון ביצים , וצבעים ?

מה הצבעים שיש בו ?

ענו לי תשובות מאוד יפות , ואמרתי להם כל הכבוד לכם , מומטז.

אחרי זה הסברתי לתלמידים על התרגיל שהם הולכים לעשות ואז אמרתי להם מי שרוצה לעשות אחד או שתיים אתם יכולים .

את הדוגמה שעשיתי לכם אני אשים לכם על השולחן אם מישהו רוצה להסתכל על זה אתם מוזמנים .

עכשיו לפני שאתם מתחילים תסתכלו קצת על הלוח , מה יש פה ? איזה חיה ?

יש לכם נחש , כלב , ברדלס.

תבחרו אחד מהחיות שאתם רוצים כדי שתתחילו לעבוד אמרתי להם צריך לחתוך לפני את הראש , האוזניים . את הפנים והפרטים הקטנים אתם מציירים , תראו איך אני עשיתי את האוזניים מקרטון ביצים ומסבירה הכל גם בערבית .

כאשר אתם חותכים , מדביקים בעזרת הדבק ילדה שואלת גם יכולים קודם לצבוע ואז להדביק . אחד התלמידים שואל אותי אפשר לעשות שמש ואז להדביק .עניתי כן , למה לא ? והתחילו התלמידים לעבוד והתחלתי להסתובב ביניהם ולעזור להם .

עבודת הדוגמה בלבד

אילן

תיק עבודות לכל התלמידים

אדוה :

אדוה תלמידה שקטה, ישבה עם הקבוצה יחד לעבוד , עבדה בצורה עצמאית ובשקט, הספיקה לעשות שתי חיות , אדוה תלמידה מאוד רצינית , החליטה לעשות כבשים וגם שני חתולים , היא עבדה בצבעי טוש ופנדה .

סופיה : תלמידה חרוצה , אוהבת לצייר, ישבה עם הקבוצה , עבדה בצורה מאוד מעניינת , חשבה לעשות פירות ולידו חתול מאוד מגניב השתמשה בצבעי פנדה .

תומס : ניכר שתפס את הרעיון. עבודה שלו מראה הבנתו למטרת השיעור, ילד שקט, חכם, עצמאי, משתף פעולה, מרוכז, הספיק לעשות שני ציורים מעניינים.

מירא : עבדה בצורה עצמאית ובשקט, נלהבתי מהשיטה שלה, אמרה לי מורה אני רוצה עוד חתיכה של קרטון ביצים אמרתי לה לא נשאר לי אמרה לי אני יכולה להשתמש בגולגל של הנייר אמרתי לה בטח זה רעיון מאוד יפה וחדש ויצא לה ציור דיוקן מגניב.

מוחמד : עבד בצורה עצמאית. היה מאוד מרוכז_עשה שני דיוקן של שועל עשה לשועל גוף מהדמיון שלו וצבע בצעי גואש .

עתי : תלמיד שקשה לו להתרכז נתתי לו שיעזור לי לחלק אתת החומרים , הפריע לחברים שלו באמצע השיעור נשיתי עוד פעם לחפש לו דברים שיעסיקו אותו נתתי לו צבעי גואש וישבתי לידו לצבוע יחד את הרקע של הציור שלו , נלהב ואמר לי אני רוצה לעשות הכל לבד נתתי לו כל מה שהוא רוצה ובסוף עשה דיוקן מגניב שני דיוקנים של כלבים .

שחר:קשובה ומאוד מרוכזת בכל מהלך השיעור. עשתה עבודות מאוד יפות , ילדה שקטה תמיד משתתפת ועובדת .

יונתן: עבודה שלו מראה הבנתו למטרת השיעור, ילד שקט , חכם , עצמאי , משתף פעולה , מרוכז, לפי מה שאמר לי הוא עשה נחש , שאל אותי האם את רואה את העיין של הנחש אמרתי לו כן , אמר לי אז תראי לי איפה את רואה את העיניים של הנחש , סימנתי לו באצבע שלי אמר לי נכון , הייתי מאוד שמחה ששיתף אותי .

מוחמד : עבד בצורה עצמאית. היה מאוד מרוכז ונכנס לעולמו הפנימי בזמן העבודה. תלמיד יצרתי, תלמיד שקט, עשה דיוקן של כלב וברקע שם דבק ולקח נייר טישו והדביק אמרתי לו רעיון מאוד נהדר אם תמשיך להוסיף לציור חומרים חדשים נלהבתי מהשיטה שלו והתחלתי לעזור לו להדביק את הנייר .

יונתן : יונתן תמיד שואל מה השיעור ומה החומרים שאנחנו נשתמש בשיעור זה דברים הכי מעניינים בשבילו אני תמיד מנסה לתת לו תחושת שהשיעור שלנו שיעור מעניין וחדש ולומדים דברים חדשים , יונתן באמת אהב את השיעור ביוחד אחרי שהראיתי להם את הדוגמה שעשיתי להם , עשה הרבה חיות והרבה עבודות , עשה כל , נחש, חתול.....

ניתוח השיעור רפלקטיבי

A. מה הגורמים שהשפיעו עלי? איזה גורמים עזרו לי? ואיזה גורמים הקשו עלי? מדוע?

הדוגמא שאני עשיתי אותה כדי לראות לתלמידים מה נושא השיעור דרך ציור הדיוקן שעשיתי להם זה כלי מאוד עזר לי, להעביר להם את הרעיון בצורה נכונה, לא היה לי גורמים הקשו עלי.

B. מה הגורמים שהשפיעו על התלמידים שלי- איזה עזרו להם? ואיזה הקשו עליהם? מדוע?

ציור הדיוקן שלי, עזרו לתלמידים, להבין את הנושא של השיעור.

C. דבר אחד ששימח אותי, ובזכות מה?

הדבר ששימח אותי הוא השיעור שבחרתי להם , התלמידים אוהבים חיות , וכשאני נותנת להם את החופשיות לבחור החיה שהם רוצים כאן אני רואה את היצירות שלהם .

D. דבר אחד שהדאיג אותי ומדוע?

הלכלוך שתמיד עושים לי אותו התלמידים מהצבעים .

מסקנות משיעור זה

A. מה למדתי משיעור זה עלי?

למדי שאני יכולה תמיד לתת עוד ועוד לתלמידים החמודים

B. מה למדתי משיעור זה על התלמידים שלי?

החלק היצירתי שנמצא בהם ואיך הם יכולים להשתמש בדמיון שלהם וליצור ביטוי משלהם ואת הדעה שלהם.

C. מה למדתי משיעור זה על הנושא של השיעור?

שהנושא מתאים לגלאים של התלמידים , וראיתי איך הם אהבו את השיעורים של התוכנית החדשה שלי .

D. מה למדתי משיעור זה על הוראת אמנות?

שהאמנות היא אמצעי לפיתוח החשיבה.

E. מה ניתן לראות שהתלמידים למדו? כיצד ניתן לראות זאת?

למדו מושג חדש (דיקן), עשו דיוקן, ניתן לראות זאת שעשו חיות מחומרים ממוחזרים.

שיעור מס' 3

**תיעוד שלי שיעור שלימדתי (שיעור של לוראן
25/5 – שיעור של יצירת חיות מנייר קרטון
ויצירת פסל+תיק עבודות של התלמידים)**

שיעור ממשיך בנושא חיות נכנסתי לפני הזמן לכיתה לסדר את הכיתה ולהכין את החומר שצריך להעביר לתלמידים, ולדאוג שיש את כל הציוד

חילקתי את הציוד על השולחן

- צבעי פנדה

- צבעי טוש

- מספריים

- נייר לבן a4

- קרטון דק

- דבק

בפתיחת השיעור הסברתי בקצרה על הנושא של השיעור ומה הולכים לעשות במהלך השיעור .

הצגתי על הלוח חיות עשוי מ קרטון תוך כדי שאלות

מה אפשר לעשות עם הצורות האלו?

מה הצבעים המתאימים לחיה הזו ?

איך אפשר להוסיף צבע וצבעוניות לפסול ?

איזה חלקים יתאימו או יהיה מעניין להשתמש בהם כדי לעשות את החיה שבחרתי?

אחרי הדיון שהיה ביקשתי מכל אחד לבחור איזה חיה הוא רוצה לעשות

ותוך כדי שהם חושבים על החיה שרוצים לבחור הראיתי להם את החיה שאני עשיתי להם כדוגמא לראות להם איך יכולים לעשות חיה מקרטון

תמונה לדוגמא שעשיתי :

ואמרתי להם בשלב ראשון את החיה שבחרתם לצייר על הקרטון אחר מכן לחתוך את החיה ונתתי להם זמן לעבוד והסתובבתי ביניהם לעזור להם היה לי תלמידים שלא ידעו מה לעשות אמרתי לו אני יכולה לשים לך תמונת חיות על הלוח ו תבחור אחד מהם ככה עזרתי לו כדי לבחור .

אחרי השלב הראשון (שלב שני) ביקשתי מהם להניח את החיה שחתכו על הנייר כדי להעתיק את החיה וחרי זה לחתוך את החיה שהעתיקו על הנייר .

בשלב השלישי ביקשתי שיתחילו לצייר ולצבוע את החיה .

בשלב הרביעי להדביק את הנייר על שצבעו על הקרטון שחתכו . כל הזמן הייתי יושבת ליד התלמידים לעזור להם בשלב שלב .

מוחמד : ישב עם הקבוצה שלו עבד בצורה עצמאית , לא היה יודיע איזה חיה לעשות ישר הלכתי אלו אמרתי לו מה החיה שאתה אוהב אמר לי לא יודיע , אמרתי לו אז תקשיב אני רוצה לשים לך חיות ותגיד לי מה אהבתה ואני אעזור לך , בסוף בחר לעשות תרנגול , שמחתי מאוד שבחר בסוף ואז ישבתי לידו לעזור לו ולהסביר לו עוד פעם על השלבים ומה צריך לעשות , הייתי מאוד מרוצה מהתוצאה שהוא עשה ומהצבעים התוססים שהוא הוסיף.

תומס : כל שיעור אני רואה שהוא עובד יותר ויותר, תמיד יש לו את המוטיבציה ללמוד, יש לו את היכולת ללמוד כל דבר חדש כשהראיתי להם את הציור שעשיתי, ראיתי שהוא מאוד מתרגש, תומס עשה פסל ציפור מקרטון, אחרי שסיים לעשות את הציפור אמר לי אני אהבתי את העבודה שלך מורה אני יכול לעשות כמוך אמרתי לו למה לו תתחיל לעשות עוד פסל אבל לא הספיק לסיים אותו ביקשתי ממנו להמשיך בבית, בסוף אמר לי אני יכול לקחת את העבודה שלך אמרתי לו כן כח זות מתנה ממני בשבילך כי אתה ילד חרוץ.

מוחמד : ישב עם הקבוצה שלו , שקט מאוד , התחיל לעבוד , צייר את החיה שהוא בחר אחר מכן חתך ראתי אותו עובד בצורה עצמאית , עשה עץ בצבע שחור , יצא מאוד מגניב .

יונתן : ישב עם הקבוצה, ילד חכם מאוד , שקט , רציני , כל שיעור הוא מתלהב ליצור , לפי החלטה שלו אמר לי שהוא עושה שבלול יצא מאוד מושלם .

ישבה עם הקבוצה שלה , הייתה מבינה את התרגיל ומה לעשות , לפי ההחלטה של שחר אמרה לי שהיא רוצה לעשות שועל אהבתי השיטה שלה בציור היא הוסיפה רק קווים לחיה

אדוה : ישבה בקבוצה, ילדה שקטה מאוד, יש לה קשב טוב מאוד הקשיבה לי, , אני שאלתי אותה מה את רוצה לפסל היא אומרת לי שרוצה לעשות חתול, היא חשבה גם להוסיף ציור גינה לחתול יצא מאוד מושלם ועשתה רעיון מאאאאוד מגניב .

אדוה לדוגמה בלב

מוחמד : מוחמד ישב עם הקבוצה שלו , הוא ילד קצת בעיתי לא תמיד רוצה להקשיב , התחיל לקשקש ולצייר לפי החלטה שלו עשה סנאי שמחתי מאוד כי נראה שהוא מתקדם ומתמיד , הצבעים הכל כך יפים שהוסיף לחיה מגניב .

עבודתה לדוגמה בלב

סופיה : תלמידה חרוצה , אוהבת לצייר , מסתורית, יושבה קצת רחוק כדי להתרכז , לפי החלטה שלה עשתה ציפור , הייתה מאוד מדויקת היא רוצה שהכל יצא לה איך שהיא מתכננת .

ניתוח השיעור רפלקטיבי

A. מה הגורמים שהשפיעו עלי? איזה גורמים עזרו לי? ואיזה גורמים הקשו עלי? מדוע?

הדוגמא שאני עשיתי אותה כדי לראות לתלמידים מה נושא השיעור דרך ציור הפסל שעשיתי להם זה כלי מאוד עזר לי , להעביר להם את הרעיון בצורה נכונה , לא היה לי גורמים הקשו עלי .

B. מה הגורמים שהשפיעו על התלמידים שלי- איזה עזרו

להם? ואיזה הקשו עליהם? מדוע?

הפסל שעשיתי , עזר לתלמידים, להבין את הנושא של השיעור.

C. דבר אחד ששימח אותי, ובזכות מה?

הדבר ששימח אותי הוא השיעור שבחרתי להם, התלמידים אוהבים חיות, וכשאני נותנת להם את החופשיות לבחור החיה שהם רוצים כאן אני רואה את היצירות שלהם.

D. דבר אחד שהדאיג אותי ומדוע?

הלכלוך שתמיד עושים לי אותו התלמידים מהצבעים.

מסקנות משיעור זה

A. מה למדתי משיעור זה עלי?

למדי שאני יכולה תמיד לתת עוד ועוד לתלמידים החמודים

B. מה למדתי משיעור זה על התלמידים שלי?

החלק היצירתי שנמצא בהם ואיך הם יכולים להשתמש בדמיון שלהם וליצור ביטוי משלהם ואת הדעה שלהם.

C. מה למדתי משיעור זה על הנושא של השיעור?

שהנושא מתאים לגילאים של התלמידים, וראיתי איך הם אהבו את השיעורים של התוכנית החדשה שלי.

D. מה למדתי משיעור זה על הוראת אמנות?

שהאמנות היא אמצעי לפיתוח החשיבה.

E. מה ניתן לראות שהתלמידים למדו? כיצד ניתן לראות זאת?

למדו מושג חדש (פסל) , עשו פסלים חיות מנייר קרטון , ניתן לראות זאת שעשו חיות מחומרים

ממוחזרים .

שיעור מס' 4

תיעוד שלי שיעור שלימדתי (שיעור של לוראן) – 1/6 שיעור של יצירת פיסול עם חומרים ממוחזרים) לעשות חווה חקלאית לחיות). + תיק עבודות של התלמידים .

נכנסתי לפני השיעור להכין הכיתה וכל הציוד , כמו תמיד הולכת לכיתה לאסוף את התלמידים לחדר אומנות , לא היה לי בכיתה מחשיב להציג את התמונות שרציתי לראות לתלמידים , ביקשתי מהתלמידים להוציא את החיות ששמרנו אותם משיעור הקודם , חלק מהם איבד את החיה שלו וחלק מהם שמר אותם טוב טוב , אחר מכן בגלל שלא היה לי מחשב , עשייתי משהו אחר הראיתי להם את הדוגמא שאני הכנתי להם

בדיון דיברנו על המושג פסל , ישבתי איתם על השולחן ודיברנו על החווה החקלאית שאני הכנתי להם , עשיתי דיון אם הם מכירים איפה כל חיה יכולה להיות , שאלתי אותם לאיזה בית חיה זו שייכת? כי יש הרבה סוגים לחיות

חיות בר , חיות בית, חרקים, ציפורים, חיות

שאלתי אותם איזו חיות חייה בחקלאים .

אחרי הדיון ביקשתי מהילדים להתחלק לקבוצות איך שהם רוצים לא החלתי להם ביקשתי מהם להיות עצמאים , אחר מכן התחלקו לשלושה קבוצות בסוף , אחר כך התחלתי לחלק הציוד לכל קבוצה וביקשתי מכל קבוצה לפני שאתם מתחילים צריך לחשוב יחד עם הקבוצה שלכם ולהחליט איך אתם

מתחילים בחווה חקלאית שאתם בונים עכשוו ולא לשכוח להוסיף את החיה שעשיתם בשיעור הקודם לחווה חקלאית שלכם , הילדים התחילו לחשוב יחד מה הם עושים ואני התחלתי להכין לעצמי שולחן ושמתי עלו את הדבק החם כי אני לא נותנת לתלמידים להתעסק בחומר הזה אמרתי להם מתי שאתם רוצים להדביק אתם באים אלי לשולחן ואני עוזרת לכם בחלק הזה כי זה דבק חם אסור לכם לגעת בזה , התלמידים חשבו יחד מה הם רוצים לעשות ביקשתי מהם להתחיל לחתוך את הקרטון לפי התכנון שלכם , ואז היו באים אלי לפי התור שהייתי נותנת להם הייתי כל הזמן עושה סדר שלו כולם יקומו ביקשי מהם שקבוצה קבוצה מתקדמת אלי ומדביקה להם ,

אחרי שבנו את החווה החקלאית , הגיע השלב השני של העבודה והוא לצבוע את החווה החקלאית חילקתי להם צבעי מים וביקשתי מהם להתחיל לצבוע . וזה היה החלק האחרון של העבודה .

אני אישית ראיתי שהתלמידים לא רוצים שהשיעור יגמר כי נהנו יחד לעבוד ואני לוקחת את זה לעתיד שלי, התלמידים מאוד מרוצים מלעבוד בקבוצות.

אורגון

תיק עבודות של התלמידים

אריאם , אדוה , סופיה , מירא :

הבנות החליטו לעבוד יחד , הן שקטות , יצירתיות , יש להן ראש גדול , ומחשבות כל כך יפות , עבדו בשיתוף פעולה כל אחת לקחה על עצמה אחריות לעשות חלק מהחווה החקלאית , עשו עבודה מאוד דדדדדד מגניב, עשו כיסו שיושבת ילדה ממולה שולחן ועלו סלסלה אוכל וממולה שתי חיות, עשו גדר לשתי החיות , מאוד מקסים . בסוף השיעור הבנות אומרות לי אנחנו יכולות לתת את החווה החקלאית שלנו למנהל מתנה , אמרתי להם זאת הבחירה שלכן וזה רעיון טוב .

לדוגמה בלב

הנה לדוגמה בלבד

מוחמד מחאמיד , מוחמד :

שניהם אותו שם החליטו לעבוד יחד שניהם חמודים , שקטים התחילו לגזור לאת לאת ולתכנן בראש שקט עשו בית באמצע החווה החקלאית ומסביב גדר בצורת משולש . לא הספיקו לשיים אותה אמרתי להם תתחילו לצבוע ובבית תמשיכו אותה .

לדוגמה בלב

בבואה לדוגמה בלב

יונתן פרק, יונתן, תומס :

הילדים החמודים שלי היה להם שיתוף פעולה ,
וכבוד אחד לשני , זה נתן לי את התחושה הנכונה
בזמן שחשבתי לתת להם לעבוד כקבוצה , כל אחד
לקח חלק והתחיל לעבוד ולגזור חלק התחיל לעשות
עץ חלק עשה את הבית וחלק התחיל לעבוד על הגדר
עבדו בצורה עצמאית ונהדר יצא להם מאוד יפה .

ניתוח השיעור רפלקטיבי

A. מה הגורמים שהשפיעו עלי? איזה גורמים עזרו לי? ואיזה גורמים הקשו עלי? מדוע?

הדוגמא שאני עשיתי אותה כדי לראות לתלמידים מה נושא השיעור דרך הפסל שעשיתי להם זה כלי מאוד עזר לי, להעביר להם את הרעיון בצורה נכונה, לא היה לי גורמים הקשו עלי. כי תמיד אני עושה להם דוגמאות כדי להעביר להם את המסר כמו שצריך.

B. מה הגורמים שהשפיעו על התלמידים שלי- איזה עזרו להם? ואיזה הקשו עליהם? מדוע?

הפסל שעשיתי, עזר לתלמידים, להבין את הנושא של השיעור.

C. דבר אחד ששימח אותי, ובזכות מה?

הדבר ששימח אותי הוא שנתתי להם לעבוד בקבוצות

D. דבר אחד שהדאיג אותי ומדוע?

הלכלוך שתמיד עושים לי אותו התלמידים מהצבעים. וגם הייתי מפחדת מאוד שהתלמידים לא יצליחו לעבוד כקבוצות.

מסקנות משיעור זה

A. מה למדתי משיעור זה עלי?

למדי שאני יכולה תמיד לתת עוד ועוד לתלמידים החמודים, ולתת כמה שיותר לתלמידים לעבוד יחד ולשתף מחשבות אחד לשני, כי ראיתי איך הצליחו לעבוד יחד.

B. מה למדתי משיעור זה על התלמידים שלי?

שהם שעובדים יחד יכולים לעשות יותר דברים, יחד יוצרים יותר במחשבות שלהם.

C. מה למדתי משיעור זה על הנושא של השיעור?

שהנושא מתאים לגלאים של התלמידים , וראיתי איך הם אהבו את השיעורים של התוכנית החדשה שלי . ואהבו יותר שהם עבדו כקבוצה .

D. מה למדתי משיעור זה על הוראת אמנות?

שהאמנות היא אמצעי לפיתוח החשיבה.

E. מה ניתן לראות שהתלמידים למדו? כיצד ניתן לראות זאת?

למדו מושג חדש (פסל) , עשו פסלים של חווה חקלאית מנייר קרטון , ניתן לראות זאת שעשו חווה חקלאית מחומר ממוחזר .